

Eruv Qua Community

Source Sheet by Alex Ozar

שולחן ערוך, אורח חיים שס"ו:א'

דין עירוב לחצר שהרבה בני אדם דרים בו. ובו ט"ו סעיפים:
חצר שהרבה בתים פתוחים לתוכו אסרו חכמים לטלטל מבתיהם
לחצר עד שיערבו דהיינו שגובים פת מכל בית ובית ונותנים אותו
בא' מבתי החצרות שע"י כך אנו רואים כאלו כולם דרים באותו בית
וכאלו כל החצר מיוחד לאותו בית:

תלמוד ירושלמי עירובין ג':ב'ד'

אמר רבי יהושע. מפני מה מערבין בחצירות. מפני דרכי שלום.
מעשה באשה אחת שהיתה דבובה לחבירתה ושלחה עירובה גבי
ברה. נסתיה וגפפתיה ונשקתיה. אתא ואמר קומי אימיה. אמרה.
הכין הוות רחמה לי ולא הוינא ידעה. מתוך כך עשו שלום. הדין הוא
דכתיב דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום:

משנה עירובין ג':ב'

מערבין בדמאי, ובמעשר ראשון שנטלה תרומתו, ובמעשר שני
והקדש שנפדו. והכהנים, בחלה ובתרומה. אבל לא בטבל, ולא
במעשר ראשון שלא נטלה תרומתו, ולא במעשר שני והקדש שלא
נפדו. השולח ערובו ביד חרש, שוטה וקטן, או ביד מי שאינו מודה
בערוב, אינו ערוב. ואם אמר לאחר לקבלו ממנו, הרי זה ערוב:

ברכות כ"ט א:ו'

אל תאמין בעצמך עד יום מותך, שהרי יוחנן כהן גדול שמש בכהונה גדולה שמנים שנה ולבסוף נעשה צדוקי

משנה עירובין ו:א'

הדר עם הנכרי בחצר, או עם מי שאינו מודה בערוב, הרי זה אוסר עליו, דברי רבי מאיר. רבי אליעזר בן יעקב אומר, לעולם אינו אוסר עד שיהו שני ישראלים אוסרין זה על זה:

משנה עירובין ו:ב'

אמר רבן גמליאל, מעשה בצדוקי אחד, שהיה דר עמנו במבוי בירושלים, ואמר לנו אבא, מהרו והוציאו את כל הכלים למבוי, עד שלא יוציא ויאסר עליכם. רבי יהודה אומר בלשון אחר, מהרו ועשו צרכיכם במבוי עד שלא יוציא ויאסר עליכם:

עירובין ס"ט א:ה-ס"ט ב:ט'

אמר ר: רבי יהודה אומר בלשון אחרת: מהרו ועשו צרכיכם במבוי עד שלא תחשך ויאסר עליכם. אלמא גוי הוא. והא אנון "עד שלא יוציא" תנו! אימא "עד שלא יוציא היום". ואיבעית אימא, לא קשיא: כאן — במומר לחלל שבתות בצנעא, כאן — במומר לחלל שבתות בפרהסיא.

כמאן אזלא הא דתניא: מומר וגילוי פנים הרי זה אינו מבטל רשות. גילוי פנים — מומר הוי? אלא: מומר בגילוי פנים — אינו יכול לבטל רשות, כמאן כרבי יהודה. ההוא דנפק בחומריתא דמדושא.

כִּיּוֹן דְּחַזְזִייה לְרַבֵּי יְהוּדָה נְשִׂיאָה, כְּפִיּוּהָ. אָמַר: כְּגוֹן זֶה מְבַטֵּל רְשׁוֹת
לְרַבֵּי יְהוּדָה.

אָמַר רַב הוֹנָא: אֵיזָהוּ יִשְׂרָאֵל מוֹמֵר — זֶה הַמְּחַלֵּל שַׁבָּתוֹת בְּפִרְהָסְיָא.
אָמַר לִיה רַב נַחֲמָן: כְּמָאן? אֵי כְּרַבֵּי מְאִיר דְּאָמַר: חָשׂוּד לְדָבָר אֶחָד,
— חָשׂוּד לְכָל הַתּוֹרָה כּוּלָּהּ, אֲפִילוּ בְּאֶחָד מִכָּל אִיסוּרֵין שַׁבָּתוֹרָה
נְמִי. אֵי כְּרַבְנֵן, הָאָמְרִי: חָשׂוּד לְדָבָר אֶחָד לֹא הוּי חָשׂוּד לְכָל הַתּוֹרָה
כּוּלָּהּ, עַד דְּהוּי מוֹמֵר לְעִבּוּדָה זָרָה. אָמַר רַב נַחֲמָן בַּר יִצְחָק: לִיתָן
רְשׁוֹת וּלְבַטֵּל רְשׁוֹת. וְכִדְתַּנְיָא: יִשְׂרָאֵל מוֹמֵר, מְשַׁמֵּר שַׁבָּתוֹ בְּשׁוּק —
מְבַטֵּל רְשׁוֹת, שְׂאִינוּ מְשַׁמֵּר שַׁבָּתוֹ בְּשׁוּק — אֵינוּ מְבַטֵּל רְשׁוֹת. מִפְּנֵי
שְׂאִמְרוּ: יִשְׂרָאֵל נוֹטֵל רְשׁוֹת וְנוֹתֵן רְשׁוֹת. וּבְגוּי, עַד שֵׁשְׁפִיר. כִּיִּצְדָּ?
אוֹמֵר לוֹ: רְשׁוֹתֵי קְנוּיָה לָךְ, רְשׁוֹתֵי מְבוֹטְלָת לָךְ — קְנָה, וְאֵין צְרִיךְ
לְזָכוֹת.

רַב אֲשֵׁי אָמַר: הָאֵי תַנָּא הוּא דְּחִמְיָרָא עָלֶיהָ שַׁבָּת כְּעִבּוּדָה זָרָה.
כְּדִתְנַיָּא: "מְכָס" — וְלֹא כּוּלְכֶם, פָּרַט לְמוֹמֵר. "מְכָס" — בְּכֶם
חִלְקֵתִי, וְלֹא בְּאוֹמוֹת. "מִן הַבְּהֵמָה" — לְהַבִּיא בְּנֵי אָדָם הַדּוֹמִין
לְבְּהֵמָה. מִכָּאן אָמְרוּ: מְקַבְּלִין קְרַבְנוֹת מִפּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, כְּדִי שְׂיַחְזְרוּ
בְּתַשׁוּבָה. חוּץ מִן הַמוֹמֵר, וְהַמְנַסֵּף יֵין, וְהַמְּחַלֵּל שַׁבָּתוֹת בְּפִרְהָסְיָא.
הָא גּוֹפָא קְשִׁיא: אָמַרְתָּ "מְכָס" וְלֹא כּוּלְכֶם, לְהוֹצִיא אֶת הַמוֹמֵר. וְהִדְר
תַּנִּי: מְקַבְּלִין קְרַבְנוֹת מִפּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל! הָא לֹא קְשִׁיא: רִישָׁא —
בְּמוֹמֵר לְכָל הַתּוֹרָה כּוּלָּהּ, מְצִיעֵתָא — בְּמוֹמֵר לְדָבָר אֶחָד. אֵימָא
סִיפָא: חוּץ מִן הַמוֹמֵר וְהַמְנַסֵּף יֵין. הָאֵי מוֹמֵר, הֵיכִי דְמִי? אֵי מוֹמֵר
לְכָל הַתּוֹרָה — הֵינּוּ רִישָׁא. אֵי לְדָבָר אֶחָד, קְשִׁיא מְצִיעֵתָא. אֵלָא לֹא
הֵכִי קָאמַר: חוּץ מִן הַמוֹמֵר לְנִסְף וּלְחַלֵּל שַׁבָּתוֹת בְּפִרְהָסְיָא. אֵלמָא
עִבּוּדָה זָרָה וְשַׁבָּת כִּי הִדְדִי נִינְהוּ. שְׁמַע מִינְהָ.

שולחן ערוך, אורח חיים שפ"ה:א'-ג'

צדוקי הרי הוא כישראל ומבטל רשות אבל עירוב אינו מועיל כיון שאינו מודה בעירוב:

כותי הרי הוא כשאר עכו"ם ואין לו תקנה אלא בשכירות: ישראל מומר לעבודת אלילים או לחלל שבתות בפרהסיא אפילו אינו מחללו אלא באיסור דרבנן הרי הוא כעכו"ם ואם אינו מחלל אלא בצינע' אפילו מחללו באיסור דאוריית' הרי הוא כישראל ומבטל רשות:

מגן אברהם שפ"ה:א'

צדוקי. ואף על פי שמחלל שבת במילי דרבנן מ"מ אנוסים הם דמנהג אבותיהם בידיהם:

ערוך השולחן, אורח חיים שפ"ה:א'

צדוקי - הרי הוא כישראל ומבטל רשות, ואף על פי שמחלל שבת במילי דרבנן - אנוסים הם, דמנהג אבותיהם בידיהם. (מג"א סק"א) אבל עירובו - אינו מועיל, כיון שאינו מודה בעירוב, דעיקר העירוב הוא שיגמור בלבו שדירתו הוא במקום העירוב, והוא אינו מודה בזה. והכותים השמרונים - הרי הם כאינם יהודים גמורים, ואין לו תקנה אלא בשכירות. וישראל עבריין לעבודת כוכבים או לחלל שבת בפרהסיא, אפילו אינו מחללו אלא באיסור דרבנן - הרי הוא כאינו יהודי, ואין לו תקנה רק על פי שכירות ולא בביטול, וכל שכן בעירוב. ואם מחלל בצינעא ולא בפרהסיא, אפילו מחללו באיסור דאורייתא - הרי הוא כישראל ומבטל רשות. אבל עירובו - אינו כלום, כשאינו מודה בעירוב.

משנה תורה, הלכות ממרים ג'א-ג'

מי שאינו מודה בתורה שבעל פה אינו זקן ממרא האמור בתורה.
אלא הרי זה בכלל האפיקורוסין [ומיתתו בכל אדם]: מאחר
שנתפרסם שהוא כופר בתורה שבעל פה [מורידין אותו] ולא מעלין
והרי הוא כשאר כל האפיקורוסין והאומרין אין תורה מן השמים
והמוסרין והמומרין. שכל אלו אינם בכלל ישראל ואין צריך לא
לעדים ולא התראה ולא דינים [אלא כל ההורג אחד מהן עשה מצוה
גדולה והסיר המכשול]:

במה דברים אמורים באיש שכפר בתורה שבעל פה במחשבתו
ובדברים שנראו לו. והלך אחר דעתו הקלה ואחר שרירות לבו וכופר
בתורה שבעל פה תחלה כצדוק וביתוס וכן כל התועים אחריו.

אבל בני התועים האלה ובני בניהם שהדיחו אותם אבותם ונולדו בין
הקראים וגדלו אותם על דעתם. הרי הוא כתינוק שנשבה ביניהם
וגדלוהו ואינו זריז לאחז בדרכי המצות שהרי הוא כאנוס ואף על פי
ששמע אחר כך [שהוא יהודי וראה היהודים ודתם הרי הוא כאנוס
שהרי גדלוהו על טעותם] כך אלו שאמרנו האוחזים בדרכי אבותם
הקראים שטעו. לפיכך ראוי להחזירן בתשובה ולמשכם בדברי
שלום עד שיחזרו לאיתן התורה: